

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/120/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511010029
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tibor Kubík
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1511010029.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Tibora Kubíka a sudcov JUDr. Karola Kováča a JUDr. Richarda Molnára, v trestnej veci proti obžalovanému U. V., pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 248/1994 Z. z., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T/6/2011 zo dňa 25. 06. 2012, na verejnom zasadnutí konanom 25. 10. 2012, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora sa **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa podľa § 285 písm. a/ Tr. por. obžalovaného U. V., nar. XX.XX.XXXX v V., bytom V., T. č. XX, spod obžaloby Okresného prokurátora pre Bratislava V, sp. zn. 3Pv 1122/09 zo dňa 12.01.2011, pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 248/1994 Z. z., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 25.08.2002 v čase od 21.40 hod. do 22.00 hod. v V. v mestskej časti P. na P. ceste v smere do centra mesta v blízkosti budovy R. vyzval poškodeného U. Y., nar. XX.XX.XXXX v V., stojac pri zadných pravých dverách vozidla, aby vystúpil z osobného motorového vozidla zn. X. XXX L, EČV: V.-XXX W., ktoré riadil L. V. a v ktorom sedel poškodený Y. na zadných sedadlách a on predtým na mieste spolujazdca, na čo pri vystupovaní z vozidla fyzicky napadol poškodeného U. Y., ktorého udrél pravou rukou zovretou v päšť do oblasti tváre a po zohnutí poškodeného tohto kopol pravou nohou do ľavej časti krku, resp. brady a po páde poškodeného na vozovku, ktorému vypadli na cestu z vreciek nohavíc mobilné telefóny zn. O. XXXX, výrobné tzv. IMEI číslo XXXXXX-XX-XXXXXX-X a zn. W. Z nezisteného výrobného čísla, kľúče od pivnice a visiaceho zámku a čierna koženková peňaženka s obsahom občianskeho preukazu, preukazu poistenca, bankomatovej karty a hotovosti vo výške 448,-Sk, tohto opätovne kopol do chrbta, nad jeho zadnú časť a následne z vozovky zobral minimálne mobilný telefón zn. O. XXXX a z peňaženky peniaze vo výške 448,-Sk; po zmocnení sa týchto vecí, resp. peňazí nastúpil do vozidla opäť na miesto spolujazdca a z miesta činu odišiel preč v smere do centra mesta, čím týmto konaním obžalovaný poškodenému U. Y. spôsobil zranenie - modriny na nohách a škrabance, pričom poškodený v dôsledku tohto zranenia nevyhľadal lekársku pomoc a odcudzením mobilného telefónu zn. O. XXXX a peňazí aj škodu vo výške 3.289,20 Sk, čo v súčasnosti predstavuje sumu 109,18 eura,

oslobodil, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodeného U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, F., s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie občiansko-súdne.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení ústne do zápisnice odvolanie okresný prokurátor, ktoré následne aj písomne odôvodnil podaním zo dňa 27.07.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 02.08.2012.

V písomných dôvodoch svojho odvolania okresný prokurátor poukázal na to, že súd sa v priebehu hlavného pojednávania, ktoré sa konalo dňa 09.05.2011, zákonným spôsobom nevysporiadal s výpoveďou svedka L. V. z prípravného konania, konkrétne zo dňa 27. 08. 2002. Súd totiž na predmetnom hlavnom pojednávaní odmietol návrh intervenujúceho prokurátora, aby bola prečítaná výpoveď svedka V. zo dňa 27. 08. 2002, nakoľko tento svedok dňa 24.05.2006 zomrel, pričom súd tento postup odôvodnil tým, že túto výpoveď svedka považuje za nulitnú, právne nepoužiteľnú, nakoľko bola vykonaná v čase pred vznesením obvinenia a tým pádom boli porušené práva obvineného na obhajobu, a to prostredníctvom svojho obhajcu zúčastniť sa na tomto úkone. Súd však prehliadol, že svedok L. V. bol síce vypočutý pred vznesením obvinenia U. V. pre trestnú činnosť, obvinenému bolo vznesené obvinenie dňa 11. 09. 2002, ale k výsluchu svedka V. došlo dňa 27. 08. 2002, teda za účinnosti zákona č. 141/1961 Zb. Trestného poriadku v platnom znení. Následne dňa 28. 04. 2003 bol svedok V. konfrontovaný s obvineným V.. Ďalšie vyšetrovacie úkony, a teda ani jeho vypočutie ako svedka po vznesení obvinenia objektívne nemohli byť vykonané, nakoľko tento svedok zomrel. Podľa názoru okresného prokurátora sa nemožno stotožniť so závermi súdu, ktorý zákonnosť vykonania výsluchu svedka V. z prípravného konania posudzuje podľa ustanovení Trestného poriadku, platného (správne má byť účinného) však od 01. 01. 2006, keď výsluch tohto svedka bol vykonaný za účinnosti ustanovení Trestného poriadku platného do 31. 12. 2005.

Odvolateľ poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 81/03 vyplýva, že výsluch svedka V., aj za procesnej situácie, že výsluch svedka bol vykonaný pred vznesením obvinenia, nie je nulitným, právne nepoužiteľným dôkazným prostriedkom, ktorý nie je možné použiť v súdnom konaní. Z uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/10/05 zo dňa 26.01.2005 vyplýva, že orgány prípravného konania sa nedopustili závažných procesných pochybení a neobstojí preto tvrdenie okresného súdu, že výpovede poškodených, ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia, nemožno použiť z dôvodu porušenia práva obhajoby a Trestný poriadok nevylučuje možnosť oprieť obžalobu o svedecké výpovede vykonané pred vznesením obvinenia, ak boli získané po začatí trestného stíhania. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1To/51/2005 zo dňa 31.05.2005 okrem iného vyplýva, že v rámci prípravného konania boli riadne objasnené všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o vine obvinených a prípravné konanie netrpí žiadnymi takými chybami, ktoré by opodstatňovali potrebu tieto odstrániť, a to napriek tomu, že svedok - poškodený ako najdôležitejší svedok bol vypočutý v štádiu pred vznesením obvinenia. Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 81/03 tiež vyplýva, že Trestný poriadok umožňuje vykonávanie dôkazov výsluchom svedkov po začatí trestného stíhania ešte pred vznesením obvinenia konkrétnej osobe, princíp rovnosti strán vyžaduje, aby bola zabezpečená možnosť účasti obhajcu obvineného pri týchto úkonoch. Uvedené požiadavky však možno reálne naplniť len za procesnej situácie, kedy sa vedie trestné stíhanie už proti konkrétnej osobe. O nezákonnosti postupu súdu svedčí aj skutočnosť, že ten istý súd na hlavnom pojednávaní dňa 09.05.2011 podľa § 264 ods. 2 Tr. por. prečítal výpoveď poškodeného U. Y. zo dňa 27.08.2002, ktorá bola taktiež vykonaná v štádiu po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia a ktorej sa objektívne nemohol zúčastniť obhajca obvineného V..

Ďalej okresný prokurátor uviedol, že pokiaľ by súd jednostranne neinterpretoval závery znaleckého psychiatrického a psychologického dokazovania, zistil by, že sa už nedá presne určiť, ako bol poškodený schopný vnímať realitu udalostí v čase inkriminovaného činu že mnesticke funkcie s výrazným deficitom v oblasti krátkodobej pamäti vykazujú zmeny, ktoré vyšetrovanému sťažujú až narušujú schopnosť správne si zapamätať relatívne dobre a správne vnímané reálne udalosti a deje okolo neho. Z toho potom logicky vyplýva, že poškodený Y. najhodnovernejšie o udalosti vypovedal bezprostredne po jej skončení a teda objektívna je jeho prvotná výpoveď. Taktiež poukázal na už uvedenú výpoveď svedka L. V., svedka V. Z., svedkyne B. V., z listinných dôkazov na záznam o zaistení veci, ústrižok papiera s evidenčným číslom a typom osobného motorového vozidla, zápisnicu o fotodokumentácii a rekognícií osoby, ako aj na záznam prpráv. M. a npor. E..

Ku konfrontácii medzi obžalovaným V. a nebohým svedkom L. V. okresný prokurátor uviedol, že z obsahu zápisnice o konfrontácii, z otázok, ktoré kládol obžalovaný a z odpovedí svedka V., je zrejmé, že svedok V. nevypovedal pravdu, ale ide o účelovú výpoveď v prospech obžalovaného, lebo vypovedal len to, na čom bol dohodnutý s obžalovaným.

Na tomto základe okresný prokurátor navrhol, aby krajský súd podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/6/2011 zo dňa 25. 06. 2012 zrušil v celom rozsahu a v zmysle ustanovenia § 322 ods. 1 Tr. por. a § 322 ods. 4 písm. a/ Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním zo dňa 16. 08. 2012, v ktorom uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za vecne a právne správny a odvolanie prokurátora za účelové a tendenčné a najmä vo vzťahu k vyhodnocovaniu tvrdení poškodeného U. Y. a v súvislosti so znaleckým posudkom týkajúcim sa tohto svedka, nie je výklad prokurátora k spôsobilosti tohto svedka vierohodne vypovedať, ničím podložený. Z hľadiska času sa znalci nevyjadrovali, že by v čase skutku, resp. bezprostredne po ňom, netrpel svedok problémami popísanými znalcami, práve naopak, znalci považujú svedka Y. za osobu dlhodobo závislú na drogách, s ich vplyvom na jeho psychický stav a možnosť interpretácie prežitého.

Z tohto dôvodu žiadal, aby odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Na prejednanie odvolania a rozhodnutie o ňom Krajský súd v Bratislave nariadil vo veci verejné zasadnutie, na ktorom zástupca krajského prokurátora navrhoval odvolaniu v celom rozsahu vyhovieť. Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia k odvolaniu okresného prokurátora, ktoré považuje za nedôvodne a preto navrhoval, aby bolo podľa § 319 Tr. por. zamietnuté. Samotný obžalovaný sa na verejnom zasadnutí nevyjadril.

Na podklade podaného odvolania Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Tr. por., preto v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na prípadné chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by mohli odôvodniť podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

V predmetnej trestnej veci odvolací súd, pri uplatnení tzv. obmedzeného revízného princípu upraveného v rámci § 321 ods. 2 v spojení s § 317 ods. 1 a 3 Tr. por., nezistil žiadnu takú odvolaním nevytýkanú chybu, ktorá by mohla zakladať dôvod na podanie dovolania (§ 371 ods. 1 Tr. por.), preto, s prihliadnutím na obsah podaného odvolania okresného prokurátora, zameral svoju preskúmovaciu povinnosť iba na chyby vytykané v rámci tohto odvolania.

Z tohto hľadiska preto po zistení, že v konaní pred okresným súdom ako súdom prvého stupňa nedošlo k žiadnym takým chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pričom súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie v merite veci postupom zodpovedajúcim príslušným ustanoveniam Trestného poriadku, krajský súd, vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, konštatuje, že odvolaním okresného prokurátora napadnutý rozsudok je vecne správny, závery obsiahnuté v jeho odôvodnení zodpovedajú vykonaným dôkazom a ich náležitému vyhodnoteniu založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne tak, ako to má na zreteli § 2 ods. 12 Tr. por., pričom odôvodnenie tohto rozsudku po formálnej aj obsahovej stránke spĺňa požiadavky predpokladané v § 168 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd sa v plnej miere stotožnil s postupom prvostupňového súdu, ktorý nevykonal dôkaz prečítaním výpovede svedka L. V., uskutočnenej dňa 27. 08. 2002 z dôvodu procesnej nepoužitelnosti tohto dôkazu v súdnom konaní. Z obsahu spisu je zrejmé, že k tejto výpovedi došlo pred vznesením obvinenia U. V., teda v čase, kedy obvinený ani jeho obhajca nemali možnosť sa tohto úkonu zúčastniť. Pritom malo ísť o výpoveď svedka, ktorý popri výpovedi poškodeného U. Y. mal byť vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena chcel v konaní pred súdom oprieť obžalobu. V takom prípade je preto nevyhnutné takého svedka vypočuť až po vznesení obvinenia, alebo ho po vznesení obvinenia vypočuť znova, a tak zachovať právo obvineného na obhajobu, ako aj právo na kontradiktórny procesný postup, rešpektujúc pritom zásadu rovnosti strán v zmysle § 2 ods. 14 Tr. por.

K reálnemu naplneniu práva obvineného zúčastniť sa vyšetrovacích úkonov, prípadne práva obhajcu obvineného zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom (§ 213 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), možno len za procesnej situácie, kedy sa vedie trestné stíhanie už proti konkrétnej osobe, teda od momentu vznesenia obvinenia, čo jednoznačne zodpovedá dikcii citovaných ustanovení Trestného poriadku (§ 213 ods. 1, ods. 2).

Ak teda svedok, ktorý vypovedal po začatí trestného stíhania, avšak pred vznesením obvinenia, zomrel skôr, ako bol vypočutý po vznesení obvinenia, nemožno jeho výpoveď prečítať na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 263 ods. 3 Tr. por., nakoľko takýto výsluch z hľadiska jeho použiteľnosti (dodržanie práva možnosti účasti obvineného a jeho obhajcu na tomto výsluchu), nebol vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona (Trestného poriadku č. 301/2005 Z. z.).

Okresný prokurátor sa preto pritom mylne domnieva, že v zmysle stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 81/03 (sp. zn. 6To 66/02), možno v konaní pred súdom použiť ako dôkaz výpoveď svedka uskutočnenú pred vznesením obvinenia bez toho, aby mal obvinený alebo jeho obhajca možnosť sa tohto výsluchu zúčastniť. Takýto záver z uvedeného stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v žiadnom smere nevyplýva. Naopak, explicitne je v ňom vyjadrené už spomenuté konštatovanie, že princíp rovnosti strán vyžaduje, aby bola zabezpečená možnosť účasti obhajcu obvineného na týchto úkonoch, na čo okresný prokurátor sám v odôvodnení svojho odvolania poukazuje.

Nepodstatná je pritom skutočnosť, že obhajca obvineného v rámci prípravného konania nežiadal o zopakovanie vyšetrovacích úkonov, ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia a ani nenamietal zákonnosť vykonania výsluchu svedka L. V.. Je vecou taktiky obhajoby, v ktorom procesnom štádiu trestného konania, resp. trestného stíhania, využije zákonom prípustné prostriedky obhajoby, medzi ktoré nesporne patrí aj namietanie použiteľnosti dôkazu, svedčiaceho v jeho neprospech, prípadne možnosti jeho vykonania na hlavnom pojednávaní v konaní pred súdom.

Neobstojí ani tvrdenie okresného prokurátora, v zmysle ktorého súd nemôže zákonnosť vykonania výsluchu svedka L. V. posudzovať podľa Trestného poriadku účinného od 01.01.2006, keď k tomuto výsluchu došlo podľa ustanovení Trestného poriadku účinného do 31.12.2005. Takéto tvrdenie nemá oporu v príslušných ustanoveniach Trestného poriadku.

V predmetnej trestnej veci bola obžaloba okresného prokurátora na obvineného U. V. podaná na Okresnom súde Bratislava V dňa 14.01.2011. Z dikcie § 564 ods. 3 Tr. por. argumentom a contrario vyplýva, že ak bola obžaloba podaná na okresný súd po nadobudnutí účinnosti tohto zákona (zákona č. 301/2005 Z. z.), konanie sa vykoná podľa ustanovení tohto zákona.

Ak teda po podaní obžaloby postupuje súd podľa ustanovení nového procesnoprávneho predpisu, tieto je povinný aplikovať bezvýnimočne počas celého súdneho konania, a teda aj pri posudzovaní otázky, či ten - ktorý dôkaz možno použiť alebo vykonať na hlavnom pojednávaní spôsobom a za podmienok predpokladaných v Trestnom poriadku, ktorým sa súdne konanie riadi. Nie je preto rozhodujúce, za účinnosti ktorého Trestného poriadku bol úkon vykonaný alebo dôkaz zabezpečený, ale právne významná je otázka jeho použiteľnosti v zmysle ustanovení Trestného poriadku, podľa ktorých súd v konkrétnej trestnej veci postupuje.

Čo sa týka hodnotenia ostatných vykonaných dôkazov a záverov z tohto hodnotenia vyplývajúcich, aj v tomto smere sa krajský súd stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, že z vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne presvedčivé a nespochybniteľné zistenia, že by sa mal obžalovaný U. V. dopustiť skutku, ktorý sa mu kladie za vinu.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku jasne, zrozumiteľne a logicky rozviedol, prečo nepovažoval za dokázané, že sa stal skutok, za ktorý je obžalovaný stíhaný, na základe čoho bolo nevyhnutné, vychádzajúc zo zásady „in dubio pro reo“, obžalovaného U. V. spod obžaloby okresného prokurátora oslobodiť podľa § 285 písm. a/ Tr. por. V tomto smere nemožno súdu prvého stupňa vytknúť žiadne pochybenie.

Z obsahu jednotlivých výpovedí poškodeného U. Y. uskutočnených tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, vyplýva rozdielny popis skutkového deja, a to tak z hľadiska násilia použitého zo

strany obžalovaného, ako aj vo vzťahu k počtu mobilných telefónov, ktoré mal mať poškodený v čase činu pri sebe a ktoré mu mali byť zo strany obžalovaného odcudzené, resp. ktoré mal stratiť, a súčasne aj vo vzťahu k peňaženke poškodeného, resp. k spôsobu manipulácie obžalovaného s týmto predmetom. Na všetky tieto rozpory súd prvého stupňa správne poukázal a tieto vyhodnocoval v kontexte záverov znaleckého posudku číslo 9/2012 vypracovaným znalcom z odboru: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) U. U. B., na ktoré súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne poukázal.

Nemožno pritom opomenúť tú skutočnosť, že poškodený U. Y. potvrdil, že v čase skutku, ktorý je obžalovanému kladený za vinu, bol pod vplyvom alkoholu, čo s poukazom na závery označeného znaleckého posudku vzbudzuje oprávnené pochybnosti o správnom vnímaní skutkového deja zo strany poškodeného a s tým spojených súvislostí. Znalec sa síce vyjadril v tom smere, že sa už neďá presne určiť, ako bol poškodený schopný vnímať realitu udalostí v čase inkriminovaného činu, avšak následne dodal, že poškodený bol pod vplyvom alkoholu, čo taktiež viedlo k nepresnostiam pri vzniku pamäťovej stopy. Aktuálne sú už u poškodeného prítomné organické podmienené zmeny psychických funkcií a porušené sú aj pamäťové funkcie, čo má bezprostredný dopad na aktuálnu schopnosť adekvátne zreprodukovať udalosti pri inkriminovanom čine. Pritom klinicky a aj pri psychologickom vyšetrení už boli zachytené aj prvky konfabulácií. Všetky tieto, ako aj ďalšie závery znalca, súd prvého stupňa správne vyhodnotil v prospech obžalovaného uplatňujúc zásadu „v pochybnostiach v prospech vecí - obžalovaného“.

V tomto kontexte preto možno konštatovať, že ani obhajoba obžalovaného a ním uvádzané tvrdenia, v rámci ktorých uviedol, že k žiadnemu inému fyzickému konaniu z jeho strany okrem ním popísaného, nedošlo, nebola v nijakom smere hodnoverne vyvrátená.

Za usvedčujúcu pritom nemožno považovať ani výpoveď svedka V. Z., ktorý popísal situáciu príchodu poškodeného na čerpaciu stanicu F. na Panónskej ceste a poškodeným uvádzané skutočnosti, a to vzhľadom už uvedené pochybnosti vzťahujúce sa k osobe poškodeného a jeho vnímanie daného skutku.

Na tomto základe odvolací súd v zhode so závermi prvostupňového súdu, nepovažuje celú sústavu vykonaných dôkazov za dostatočne odôvodňujúcu a jednoznačný záver o vine obžalovaného, resp. záver o tom, že sa skutok, ktorý je mu kladený za vinu, vôbec stal.

Preto s poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na správnosť postupu súdu prvého stupňa podľa § 288 ods. 3 Tr. por., považoval odvolací súd odvolanie okresného prokurátora za nedôvodné, zakladajúce dôvod na jeho zamietnutie podľa § 319 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.